

Huvudman

Partille kommun
kundcenter@partille.se

Ärendet

Tillsyn av Ugglums skola 5–9 i Partille kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån inkomna uppgifter inlett en tillsyn av Ugglums skola 5–9 i Partille kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om skolans verksamhet följer gällande bestämmelser om förebyggande arbete för trygghet och studiero. I tillsynen, som genomfördes den 27–28 maj 2026, har inspektörerna gjort lektionsobservationer samt intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har Skolinspektionen även tagit del av skolans plan mot kränkande behandling för innevarande och föregående läsår samt rektorns svar på skriftliga frågor om skolenhetens verksamhet.

Motivering av beslutet

Skolans förebyggande arbete för trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I svar på skriftliga frågor inför tillsynen har rektorn beskrivit att skolans personal och rektorn bedriver ett förebyggande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna. Detta arbete innebär att skolan gör återkommande kartläggningar av hur eleverna upplever tryggheten och förekomsten av kränkningar. Resultatet analyseras sedan och därefter sätts åtgärder in. I skolans kartläggning har rektorn och personalen identifierat att det varit problem med tryggheten för eleverna i en av skolans årskurser. Problemen har bland annat handlat om att elever har ett nedvärderande språkbruk gentemot varandra, skriver rektorn. Rektorn uppger att

skolan genomfört flera insatser för att förbättra tryggheten för eleverna och då framförallt i den årskurs där problem med tryggheten noterats. Bland annat har rektorn anställt en skolvärd med uppgift att vara tillgänglig för eleverna under raster, klassindelningarna har gjorts om och elevhälsan har haft gruppsamtal med elever och handlett lärare, skriver rektorn.

I intervjuer med lärare och elevhälsan ger de en samstämmig bild av att skolan arbetar förebyggande på det sätt som rektorn beskrivit. De berättar att det bland annat handlat om att mentorerna haft diskussioner med eleverna under mentorstiden rörande språkbruk. De har även haft riktade insatser, med föräldramöten och möten med enskilda elever och vårdnadshavare, i den årskurs där skolan identifierat problem med tryggheten och studieron. Vidare berättar de att skolan även genomför mer generella värdegrundsaktiviteter, såsom fadderskap mellan yngre och äldre elever och värdegrundsamtal ledda av kuratorn. Under intervjuerna uppger lärarna, elevhälsan och rektorn att de utifrån deras senaste kartläggningar och övriga observationer ser att elevernas trygghet överlag är god och att den förbättrats i årskursen där den tidigare brustit.

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av skolenhetens plan mot kränkande behandling för läsåret 2025/26 respektive 2024/25. Vid granskning av dem framgår att de innehåller en beskrivning av vilka rutiner personalen ska följa om elever blir utsatta för kränkande behandling. De innehåller även en redogörelse för om skolans planerade åtgärder mot kränkande behandling genomförts och en sammanfattning av vad utvärderingen av dessa åtgärder visat. Därtill innehåller planerna en redogörelse för vilka åtgärder skolan ska vidta under det aktuella läsåret.

Under de lektionsobservationer och intervjuer med elever som Skolinspektionen genomförde under skolbesöket framkom att studieron för eleverna oftast är god när de har ordinarie lärare. När det är vikarie är det dock ofta problem med studieron och detta gäller framförallt i en av årskurserna, uppger eleverna. Under intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn bekräftar de bilden av att studieron i skolans olika klasser oftast är god, men att det framförallt tidigare, men även till viss del fortfarande, är problem med studieron i en årskurs. Lärare och elevhälsa berättar dock att de under rektorns och förstelärarnas ledning bedriver ett aktivt arbete, "kompetent ledarskap", för att skapa förutsättningar för studiero. Lärarna berättar att det bland annat inneburit att de haft ett gemensamt fokus på hur de ska skapa struktur och variation under lektionerna och hur lektionens mål och arbetsmoment ska presenteras på ett lättförståeligt sätt för eleverna. Detta för att skapa tydlighet för eleverna och möta deras behov av anpassningar. I förlängningen ska detta förbättra förutsättningarna för studieron, menar lärarna. Vidare berättar lärarna att de vid återkommande tillfällen auskulterat hos varandra och därefter haft diskussioner om vad som fungerat väl respektive vad som kan

förbättras i genomförandet av ovan nämnda arbetssätt. Arbetet för studieron och vilken effekt som arbetet haft har även följts upp under möten för personalen. Förstelärarna har sammanfattat slutsatserna och rektorn har tagit del av detta underlag för att kunna göra en övergripande analys. Enligt lärare och rektorn har det i dessa uppföljningar framkommit att studieron förbättrats under innevarande läsår, som ett resultat av pågående arbete, även om förbättringar fortfarande behöver göras i en av årskurserna.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen). Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (6 kap. 6 § skollagen). Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen). Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen). I förarbetena till skollagen anges att ett förebyggande arbete bl.a. innebär att skolor och huvudmän följer upp elevernas trygghet. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs (prop. 2021/22:160, s. 229 f.) Av förarbetena framgår vidare att ett arbete för trygghet är närmare sammankopplat med hur skolan ser till att förebygga och motverka kränkningar och att det finns ett främjande arbete med normer och värden. Det är viktigt att arbetet med detta sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt. Det är också viktigt att arbetet med detta inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. För att undervisningen ska ge eleverna goda förutsättningar till lärande behöver den vara välplanerad och välstrukturerad så att det tydligt framgår för eleverna vad de ska göra och varför. För att eleverna ska hålla fokus på det som är syftet med undervisningen bör den vara differentierad och varierad. Det ska vidare finnas tillgång till stöd och stimulans. I arbetet för studiero är det även betydelsefullt att läraren har ett tydligt ledarskap och tar ansvar för ordningen i klassrummet (s.41)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten vid Ugglums skola 5–9 uppfyller författningarnas krav rörande förebyggande arbete

för trygghet och studiero. Detta då skolenhetens personal och rektorn bedriver ett återkommande arbete med att kartlägga elevernas trygghet och studiero. Utifrån kartläggningens resultat vidtar de sedan relevanta åtgärder för att elevernas situation ska förbättras. Därefter följer personalen och rektorn upp och analyserar om åtgärderna som vidtagits och haft avsedd effekt. Utifrån att situationen varit problematisk i en årskurs har de verksamma på skolenheten genomfört specifika insatser riktade mot den aktuella årskursen. Skolans uppföljningar visar att situationen därefter förbättrats. Som ett stöd i arbetet för att skapa en trygg miljö och motverka att elever blir utsatta för kränkande behandling har skolenheten en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på att bland annat innefatta åtgärder som tar sin utgångspunkt i de kartlagda behoven för skolenhetens elever samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts. Sammantaget bedömer Skolinspektionen därmed att det vid skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete för trygghet och studiero som uppfyller författningarnas krav. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Lena Knutsson

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Knutsson

X Daniel Talje

Föredragande
Signerat av: Daniel Talje

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Pernilla Cederbom deltagit.